

Besluit van , houdende Wijziging van het Besluit schadevergoeding net op zee in verband met actualisatie

([datum] 2021)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat – Klimaat en Energie van, nr. WJZ.....;
Gelet op artikel Gelet op artikel 16f, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van nr.);
Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van, nr. WJZ.....;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit schadevergoeding net op zee wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 worden de begripsbepalingen "SDE-elektriciteitsprijs" en "SDE-subsidiebedrag" vervangen door de volgende begripsbepalingen:

SDEK-elektriciteitsprijs: in artikel 22 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie bedoelde elektriciteitsprijs of, indien de elektriciteitsprijs lager is dan de in artikel 20 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie bedoelde basiselektriciteitsprijs, de in dat artikel bedoelde basiselektriciteitsprijs;

SDEK-subsidiebedrag: basisbedrag per kilowattuur waarvoor subsidie is verstrekt op grond van het Besluit stimulering duurzame energieproductie of het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie, verminderd met de voor dat jaar geldende SDEK-elektriciteitsprijs;

B

Artikel 2, derde lid, komt te luiden:

3. Onder gemiddeld voor het net op zee redelijkerwijs noodzakelijk onderhoud als bedoeld in artikel 16f, eerste lid, onderdeel b van de wet wordt verstaan:

- a. een onderhoudsperiode van vijf dagen per kalenderjaar;
- b. een onderhoudsperiode van ten hoogste 38 dagen ter vervanging van componenten van het net op zee die van belang zijn voor beveiliging en besturing van het net op zee.

C

Na artikel 2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2a

De netbeheerder van het net op zee stelt de producent ten minste twee jaar van te voren op de hoogte van de planning van de werkzaamheden bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b en stelt ten minste twee jaar voor de start van de werkzaamheden de data van de werkzaamheden vast in afstemming met de producent. De onder artikel 2, derde lid, onderdeel b bedoelde onderhoudsperiode hoeft niet aaneengesloten te zijn.

D

Artikel 3, tweede lid, komt te luiden:

2. Onder gevolgschade wordt verstaan:

- a. het totaal van de financiële gevolgen die een causaal verband hebben met de gebeurtenis die een recht op vergoeding van schade doet ontstaan, waaronder in ieder geval zijn begrepen de kosten die de producent maakt ter beperking van de schade en extra kosten voor materieel, personeel, opslag en zaakschade aan het windpark;
- b. onbalanskosten als gevolg van gehele of gedeeltelijke niet-beschikbaarheid van het net op zee, voor zover deze kosten niet zijn gedekt door de SDEK-elektriciteitsprijs, alsmede financieringslasten bestaande uit kosten voortvloeiende uit de niet-nakoming van een financieringsovereenkomst.

E

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid en derde lid komen te luiden:
2. Bij gehele of gedeeltelijke niet-beschikbaarheid van het net op zee wordt de hoogte van de vergoeding van schade berekend door de som van:
 - a. het SDEK-subsidiebedrag verminderd met het SDE-subsidiebedrag gedeeld door $(1+i)^5$, waarbij i staat voor de discontovoet en
 - b. de voor dat jaar geldende SDEK-elektriciteitsprijs

te vermenigvuldigen met de hoeveelheid elektriciteit die in een kalenderjaar wegens niet-beschikbaarheid niet kon worden getransporteerd, verminderd met de hoeveelheid elektriciteit die in het in artikel 2, derde lid genoemde aantal dagen geproduceerd kan worden, berekend op basis van het productieprofiel van het windpark. De uitkomst van deze berekening wordt vermeerderd met de gevolgschade.

3. De schade door uitgestelde inkomsten wordt berekend door de som van:
 - a. het SDEK-subsidiebedrag verminderd met het SDEK-subsidiebedrag gedeeld door $(1+i)^{16}$ en
 - b. de SDEK-elektriciteitsprijs verminderd met de SDEK-elektriciteitsprijs gedeeld door $(1+i)^{v-5}$ te vermenigvuldigen met de hoeveelheid elektriciteit die niet getransporteerd kon worden. Hierin is v gelijk aan de periode waarvoor de vergunning van het windpark is afgegeven.
2. Het vijfde lid komt te luiden:
5. Wanneer de netbeheerder van het net op zee dit noodzakelijk acht, voegt de producent bij de berekening van de hoogte van het recht op vergoeding van schade en de gegevens waarop deze berekening is gebaseerd een goedkeurende verklaring van een onafhankelijk accountant bij.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
7. De minister van Economische Zaken en Klimaat stelt jaarlijks bij ministeriële regeling de discontovoet i , bedoeld in het tweede en derde lid, vast.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van [datum] 2022.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat- Klimaat en Energie,

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Doel en aanleiding

Een producent die elektriciteit opwekt met windturbines op zee heeft op grond van artikel 16f van de Elektriciteitswet 1998 recht op een vergoeding van schade in bepaalde gevallen waarin het net op zee niet beschikbaar is voor transport van geproduceerde elektriciteit. In het Besluit schadevergoeding net op zee (hierna: het besluit) worden nadere regels gesteld over het recht op schadevergoeding en de bestanddelen waaruit dit bestaat.

Nieuwe ontwikkelingen, waaronder subsidievrije windparken en de mogelijkheid voor een langere vergunningsduur van windparken op grond van de gewijzigde Wet windenergie op zee vragen om een actualisatie van het besluit. Deze actualisatie wordt met dit wijzigingsbesluit doorgevoerd. Daarnaast zijn op basis van de ervaringen met het proces van oplevering van het net op zee voor windenergiegebied *Borssele* met dit wijzigingsbesluit een aantal onderdelen in het besluit verduidelijkt en vereenvoudigd.

2. Totstandkoming wijzigingsbesluit

De inhoud van het voorliggende wijzigingsbesluit is tot stand gekomen door middel van een open en interactief proces waarbij partijen uit de windenergiesector en de netbeheerder van het net op zee (TenneT) inbreng hebben geleverd. Het ministerie van Financiën is als aandeelhouder van TenneT betrokken, evenals de Autoriteit Consument & Markt als toezichthouder.

3. Bedrijfseffecten

Bij het oorspronkelijke besluit is geconcludeerd dat deze naar verwachting geen effecten heeft voor de regeldruk en geen majeure markteffecten. Het onderhavige wijzigingsbesluit laat de essentie van het oorspronkelijke besluit ongewijzigd. Om deze reden is geen nieuwe toets uitgevoerd.

4. Internetconsultatie

PM

5. Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets ACM

PM

6. Parlementaire betrokkenheid

PM

7. Inwerkingtreding

PM

II. Artikelen

Artikel I, onderdeel B en C (artikelen 2 en 2a van het Besluit)

Artikel 16f, eerste lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 bepaalt dat slechts schadevergoeding verschuldigd is indien de hoeveelheid elektriciteit die niet kon worden getransporteerd groter is dan de hoeveelheid elektriciteit die tijdens redelijkerwijs noodzakelijk onderhoud niet kan worden getransporteerd. Met dit wijzigingsbesluit wordt het begrip «redelijkerwijs noodzakelijk onderhoud» nader ingevuld.

Bij niet-beschikbaarheid van het net op zee ontstaat een recht op schadevergoeding, behalve bij een beperkte onderbrekingsduur van vijf dagen per kalenderjaar die gerelateerd is aan de gemiddelde onderhoudsduur per jaar en die voor rekening van de producent komt. Deze bepaling is opgenomen in artikel 2, derde lid, van het besluit. De achtergrond van deze bepaling is dat ook als de producent zelf de verbinding naar het hoogspanningsnet op land zou aanleggen en beheren

er sprake zou zijn van niet-beschikbaarheid door (periodiek) onderhoud. Daarnaast geeft dit aan de producent een prikkel om zijn onderhoud zo veel mogelijk af te stemmen op het onderhoud van het net op zee. Anderzijds is het aan de producent en de netbeheerder van het net op zee om in onderlinge communicatie te komen tot een planning voor onderhoud aan het net op zee waarmee het verlies aan opbrengsten van het windpark zoveel mogelijk wordt beperkt, bijvoorbeeld door bij de planning van het onderhoud aan het net op zee zo veel mogelijk rekening te houden met windrijke en -arme periodes.

Met dit wijzigingsbesluit is het derde lid van artikel 2 aangevuld. Ingevolge deze aanpassing (het nieuwe artikel 2, derde lid, onderdeel b) wordt onder gemiddeld voor het net op zee redelijkerwijs noodzakelijk onderhoud tevens verstaan een eenmalige onderhoudsperiode van ten hoogste 38 dagen ter vervanging van componenten van het net op zee, die bedoeld zijn voor beveiliging en besturing van het net op zee. Waar de jaarlijkse periode ziet op het reguliere onderhoud van het net op zee, is de eenmalige periode dus bedoeld voor vervanging van componenten die van belang zijn voor de hoogspanningscomponenten die het transport van elektriciteit over het net op zee verzorgen. Met deze componenten, zoals computersystemen, wordt de beveiliging en de besturing van het net op zee gewaarborgd. Naarmate deze componenten langer in bedrijf zijn neemt hun kans op falen toe, waardoor ze rond hun twintigste levensjaar aan vervanging toe zijn. Dit betekent dat ze één keer vervangen moeten worden tijdens de levensduur van het net op zee. De vervanging van deze componenten was niet voorzien ten tijde van het opstellen van het oorspronkelijke besluit omdat destijds de levensduur van een windpark circa 20 jaar bedroeg. In de navolgende tenders is echter gebleken dat de levensduur van windturbines inmiddels circa 25 jaar bedroeg, en werden dientengevolge onder de Wet windenergie op zee vergunningen voor windparken afgegeven die een operationele duur van 25 jaar mogelijk maken. Daarmee werd ook de vereiste levensduur van het net op zee langer, zoals door de minister van Economische Zaken en Klimaat vastgelegd in het Ontwikkelkader windenergie op zee conform artikel 16e van de Elektriciteitswet 1998.

Met de op 29 juni 2021 aangenomen wijziging van de Wet windenergie op zee wordt het zelfs mogelijk om vergunningen af te geven voor een duur van ten hoogste 40 jaar, hetgeen een operationele duur van circa 35 jaar mogelijk maakt en tegemoet komt aan de verder toegenomen levensduur van windturbines. Ook kunnen vergunninghouders verlenging aanvragen van de vergunningsduur van reeds onder de Wet windenergie op zee verleende vergunningen. Deze ontwikkelingen zijn positief omdat ze de kosten van zowel de windparken als het net op zee per geproduceerde en getransporteerde hoeveelheid elektriciteit verlagen. Daarmee dragen ze bij aan een betere businesscase voor de windparken en een efficiëntere benutting van de investeringen in het net op zee. Ze maken echter wel vervanging van ondersteunende componenten des te noodzakelijker. Dit wijzigingsbesluit bepaalt daarom dat de producent geen vergoeding ontvangt voor gedeelde of uitgestelde inkomsten als gevolg van niet-beschikbaarheid tijdens de hiervoor bedoelde eenmalige vervangingswerkzaamheden van componenten die van belang zijn voor beveiliging en besturing van het net op zee.

Om flexibiliteit te hebben in de planning van het hiervoor beschreven eenmalige onderhoud en om dit onderhoud zoveel mogelijk af te kunnen stemmen met de producent is het geen vereiste dat de hiervoor bedoelde vervangingswerkzaamheden in 38 aaneengesloten dagen of in hetzelfde kalenderjaar plaatsvinden.

In het nieuwe artikel 2a van het besluit is bepaald dat de netbeheerder van het net op zee de producent ten minste twee jaar van te voren op de hoogte moet stellen van de geplande werkzaamheden bedoeld in (het nieuwe) artikel 2, derde lid, onderdeel b, en de datum van de werkzaamheden vast moet leggen in afstemming met de producent. Hiermee voorziet dit besluit in tijdige afstemming tussen beide partijen om te komen tot een gezamenlijke planning voor werkzaamheden. Daarmee kan de schade voor de producent als gevolg van de niet-beschikbaarheid van het net op zee beperkt worden.

Artikel I, onderdeel D (artikel 3 van het Besluit)

Niet-beschikbaarheid van het net op zee kan ertoe leiden dat de producent zijn tevoren afgesproken leveringsprofiel niet kan nakomen. In beginsel zal de netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet proberen (dreigende) onbalans tussen aanbod en vraag van elektriciteit weg te

regelen via marktmechanismen, waaraan ook de producent kan deelnemen. Het is echter denkbaar dat de aard en omvang van de niet-beschikbaarheid tot gevolg heeft dat de netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet aan de producent kosten in rekening brengt voor het nemen van maatregelen om de balans op het hoogspanningsnet te herstellen.

Deze onbalanskosten zijn deels al geïntegreerd in de correctiebedragen die het Planbureau voor de Leefomgeving jaarlijks berekent, en die de minister van Economische Zaken en Klimaat als basis hanteert voor het jaarlijks vaststellen van de SDEK-elektriciteitsprijs en het SDEK-subsidiebedrag. De minister van Economische Zaken en Klimaat stelt de definitieve correcties voor stimulering van duurzame energieproductie en klimaattransitie ieder jaar vast in de Regeling vaststelling definitieve correcties duurzame energieproductie en klimaattransitie over dat betreffende kalenderjaar. Hierdoor wordt de producent ofwel via de subsidie ofwel -in het geval van subsidievrije windparken- via de elektriciteitsprijs al deels gecompenseerd voor onbalanskosten. Bij omvangrijke en onverwachte niet-beschikbaarheid van het net op zee kan de situatie ontstaan dat de daaruit voortvloeiende onbalanskosten onvolledig zijn afgedekt door de SDEK-elektriciteitsprijs en/of het SDEK-subsidiebedrag. Dit wijzigingsbesluit regelt dat in die gevallen de resterende onbalanskosten beschouwd kunnen worden als gevolgschade. De omvang van de gevolgschade is situatieafhankelijk en dient per geval tussen de netbeheerder van het net op zee en de producent te worden vastgesteld.

Financieringslasten van de producent als gevolg van te late oplevering of niet-beschikbaarheid van het net op zee worden niet als gevolgschade gezien. Die lasten worden immers gedekt door de uitgestelde inkomsten te vergoeden. Een uitzondering vormen financieringslasten bestaande uit kosten die voortvloeiend uit het niet kunnen nakomen van een financieringsovereenkomst door de producent. Deze financieringslasten kunnen gezien worden als gevolgschade.

Artikel I, onderdeel E (artikel 4 van het Besluit)

Schade door gehele of gedeeltelijke te late oplevering van het net op zee (artikel 4, eerste en derde lid)

Bij het berekenen van de uitgestelde subsidie-inkomsten en uitgestelde inkomsten uit elektriciteitsverkoop bij te late oplevering, wordt uitgegaan van een discontovoet. Voorheen werd hiervoor een vaste waarde van 7% gehanteerd. De discontovoet wijzigt echter in de loop van de tijd als gevolg van onder andere de renteontwikkeling. Daarom is er met dit wijzigingsbesluit voor gekozen om de in artikel 4 gebruikte vaste waarden die zijn gebaseerd op de vaste waarde van 7% te vervangen door een jaarlijks vast te stellen waarde.

De uitgestelde inkomsten als gevolg van te late oplevering van het net op zee worden berekend door er vanuit te gaan dat gesubsidieerde windparken de subsidie-inkomsten alsnog aan het eind van de subsidieperiode genieten, zijnde 16 jaar later. Bij een (fictieve) discontovoet van 7% betekent dit dat wat de producent netto contant misloopt aan inkomsten gelijk is aan de gemiste subsidie-inkomsten minus de gemiste subsidie-inkomsten gedeeld door 2,95 (namelijk $1,07^{16}$). Voor de inkomsten uit de elektriciteitsverkoop, die voor subsidievrije windparken de enige inkomstenbron vormen, wordt aangenomen dat die aan het einde van de levensduur van het windpark alsnog worden genoten. Voor de levensduur van een windpark geldt dat wordt uitgegaan van de periode waarin het windpark daadwerkelijk operationeel is. Deze periode wordt gedefinieerd als de periode waarvoor het windpark een vergunning heeft verkregen (de vergunningsduur) minus de tijd die het kost om het windpark te bouwen en na afloop weer te verwijderen. Voor de bouw en verwijdering van het windpark wordt uitgegaan van een periode van in totaal 5 jaar. Voor een windpark met een vergunningsduur van 35 jaar gaat dit besluit dus uit van een levensduur van 30 jaar. Bij een deze levensduur en een discontovoet van bijvoorbeeld 4% is hetgeen de producent netto contant misloopt aan inkomsten gelijk aan de gemiste elektriciteitsverkopen minus de gemiste elektriciteitsverkopen gedeeld door 3,24 (namelijk $1,04^{30}$).

Schade door gehele of gedeeltelijke niet-beschikbaarheid van het net op zee (artikel 4, tweede lid)

Ook bij het berekenen van de uitgestelde subsidie-inkomsten bij niet-beschikbaarheid, wordt uitgegaan van een discontovoet. Met dit wijzigingsbesluit wordt de voorheen gehanteerde vaste waarde van deze discontovoet vervangen door een jaarlijks vast te stellen waarde.

Bij niet-beschikbaarheid van het net op zee komen gedeerde inkomsten uit elektriciteitsverkoop, schade door uitgestelde subsidie-inkomsten en gevolgschade voor vergoeding in aanmerking. De SDEK kent voldoende flexibiliteit om het mislopen van subsidie-inkomsten bij niet-beschikbaarheid te voorkomen. Het is echter wel aannemelijk dat niet-beschikbaarheid ertoe leidt dat de subsidie-inkomsten worden uitgesteld. Vanwege de flexibiliteit in de SDEK is het op voorhand niet mogelijk exact aan te geven hoelang de subsidie-inkomsten worden uitgesteld, maar kan wel een gemiddelde worden berekend. Dit gemiddelde uitstel is 5 jaar, aangezien de niet-beschikbaarheid van het net op zee gemiddeld halverwege de subsidieperiode van 15 jaar zal plaatsvinden en er vanwege de flexibiliteit in de SDEK maar gedeeltelijk, ongeveer in twee derde van de gevallen, sprake zal zijn van uitgestelde inkomsten. De uitgestelde subsidie-inkomsten worden daarom berekend door er vanuit te gaan dat de subsidie-inkomsten na 5 jaar alsnog worden genoten. Bepaald wordt wat de producent dan netto contant misloopt aan inkomsten. Bij een discontovoet van bijvoorbeeld 2% per jaar over een periode van 5 jaar betekent dit de facto dat wat de producent netto contant misloopt aan subsidie-inkomsten gelijk is aan de gemiste subsidie-inkomsten minus de gemiste subsidie-inkomsten gedeeld door 1,1 (namelijk $1,02^5$). Bij gehele of gedeeltelijke niet-beschikbaarheid van het net op zee wordt de schadevergoeding berekend door de hoeveelheid elektriciteit in kilowattuur die niet getransporteerd kon worden te vermenigvuldigen met de SDEK-elektriciteitsprijs en daar de schade door uitgestelde subsidie-inkomsten en gevolgschade bij op te tellen. Zowel bij de elektriciteitsverkoop als bij de uitgestelde subsidie-inkomsten wordt buiten beschouwing gelaten een hoeveelheid elektriciteit ter grootte van een hoeveelheid die in vijf dagen, dan wel -in het geval van vervanging van componenten van het net op zee bedoeld voor beveiliging en besturing van het net op zee- in te hoogste 38 dagen kan worden getransporteerd (zie toelichting hierboven). Niet-beschikbare transportcapaciteit leidt alleen tot vergoeding voor zover met het windpark de elektriciteit geproduceerd had kunnen worden zonder de niet-beschikbaarheid.

Accountantsverklaring (artikel 4, vijfde lid)

Om bij minder eenvoudig vast te stellen schadegevallen de betrouwbaarheid van vaststellingen van de hoogte van het recht op schadevergoeding te borgen, wordt bepaald dat de berekening en de gegevens waarop de berekening is gebaseerd kunnen worden gecontroleerd door een onafhankelijk accountant. Een accountantsverklaring kan van belang zijn voor de netbeheerder van het net op zee, aangezien deze zich zal moeten vergewissen van de correctheid van eventuele claims alvorens tot betaling over te kunnen gaan. Ten opzichte van het oorspronkelijke besluit is het bijvoegen van een accountantsverklaring niet langer een verplichting, maar beperkt tot complexe schadegevallen, omdat bij eenvoudige schadegevallen een accountverklaring weinig tot geen toegevoegde waarde heeft terwijl het wel lasten met zich mee brengt. Als complex schadegeval zou kunnen worden aangemerkt een geval waarin ook gevolgschade wordt geclaimd. De noodzakelijkheid van een accountantsverklaring wordt vastgesteld door de netbeheerder van het net op zee.

Vaststellen discontovoet (artikel 4, zevende lid)

Met dit wijzigingsbesluit is er voor gekozen om de waarde van de in artikel 4 gebruikte discontovoet jaarlijks vast te stellen. De minister van Economische Zaken en Klimaat doet dit jaarlijks bij ministeriële regeling.

In de systematiek van de SDEK wordt de discontovoet op de gehele subsidiabele periode toegepast. Op die manier liggen de uitgangspunten voor de subsidieperiode vast en weet de subsidieontvanger waar hij op kan rekenen. Dit wijzigingsbesluit sluit aan bij deze systematiek, wat betekent dat de ten tijde van de vergunningverlening van het windpark geldende waarde van de discontovoet van toepassing is op de gehele periode waarin het windpark operationeel is.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat – Klimaat en Energie,